

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 8.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Najvažnejše vprašanje slovenskega kmeta.

Sedanja vlada je rešila vprašanje kmet-
skih dolgov, ki jih je s 50% odpisom pre-
vzela Privilegirana agrarna banka. Do
1. junija bo ta prevzem končnoveljavno
dovršen. Kolikor se je dalo doslej ugotov-
iti, znaša vsota vseh priglavljenih kmet-
skih dolgov okoli dve in pol milijardi di-
narjev. Od zadrug je prevzetih čez 788
milijonov, od drugih denarnih zavodov pa
čez 1738 milijonov dinarjev. Število izro-
čenih dolžnikov v celi državi znaša 618
tisoč. V prvi vrsti nas zanimajo številke
za Slovenijo. Za našo ožjo domovino zna-
ša število izročenih kmetijskih dolžnikov
48.000, znesek dolgov pa 600 milijonov
dinarjev. Od tega števila odpade na za-
druge čez 40.000 dolžnikov z zneskom 450
milijonov dinarjev, na druge denarne za-
vode pa nekaj nad 7000 dolžnikov z zne-
skom 150 milijonov dinarjev.

Navedene številke so jako poučne. Ka-
žejo nam namreč, da je zadolženost slo-
venskega kmeta razmeroma mnogo večja
kot pa njegovega tovariša v južnejših po-
krajinah naše države. Saj odpade na našo
ožjo domovino skoro ena četrtnina kmet-
skih dolgov, dočim znaša prebivalstvo
Slovenije eno trinajstino celokupnega pre-
bivalstva v državi. Razlogi velike zadol-
ženosti našega kmeta so predvsem zem-
ljepisno-gospodarski. Naša zemlja je v
velikem delu gorata, v drugem delu pa
tudi ni, kar se tiče poljedelskih pridelkov,
oddaleč tako plodovita, kot so druge po-
krajine. V precejšnjem obsegu je tudi me-
rodajno kulturno stanje našega ljudstva,
ki je najvišje v državi. Čim višje pa je
kulturno (prosvetno) stanje kakšnega na-
roda, tem višja je tudi življenjska raven
in tem višji so tudi gmotni življenjski stro-
ški. Vzporedno s tem gre tudi dejstvo, da
so davki in razne dajatve v Sloveniji raz-
meroma najvišje.

Navedene številke pa tudi izpričujejo,
kakšne dobrotnice slovenskega ljudstva,
osobito slovenskega kmeta, so naše de-
narne zadruge. Dočim so bile denarne za-
druge pri kmečkih posojilih udeležene za
celo državo z eno tretjino posojil, so bile
v Sloveniji udeležene z več kot dvema tret-
jinama vseh posojil, ki so jih kmetje do-
bili. Kredit, ki so ga dajale naše kmetijske
hranilnice in posojilnice kmetu, je tudi
bil poceni. Dočim je moral kmet po dru-
gih pokrajinah naše države plačevati po
20%, 30% in še več, je znašala pri nas
obrestna mera za kmetijska posojila v naj-
bolj neugodnih razmerah sedem do osem
odstotkov. Iz borbe proti oderuštvi so se
naše zadruge rodile, v tej borbi so vztra-
jale ter jo dovedle do zmage. Z gospodar-
sko osvobodilno akcijo je tekla vzporedno
narodna akcija, s katero so si naše zadru-

ge pridobile največje zasluge za naše na-
rodno življenje.

Kriza je udarila tudi naše denarne za-
vode. Ako bi takoj izpočetka bila vlada
zavodom prišla na pomoč z likvidnimi
sredstvi, bi bila denarna kriza z razmero-
ma majhnimi žrtvami kmalu, če ne povse
odpravljena, pa vsaj jako zmanjšana. To-
da JNS vlada ni za to vprašanje imela
nobenega smisla, marveč je z uredbo o
kmetijski zaščiti, ki je prinesla samo od-
laganje odplačil, nelikvidnost denarnih za-
vodov povečala. Tako je nastopila prav
težka doba: doba nelikvidnosti in zamrz-
njenih vlog. Kmetijske denarne zadruge so
v najtežjem položaju. Z likvidacijo kmet-
skih dolgov je Privilegirana agrarna ban-

ka prevzela kmetijske dolgove. Zadruge
bodo od nje prejemale odplačila v roku
15 let, od države pa v roku 20 let. Država
in Priv. agrarna banka obrestujeta te ter-
jatve s 3%. Tako so zadruge ostale brez
sredstev ter ne morejo svojim vlagateljem
od njihovih vlog nič odplačati. Ljudje po-
trebujejo težko prihranjen denar, pa ga
ne morejo dobiti, niti za izplačevanje dav-
kov ga ne dobijo. Tako preti našim poso-
jilnicam nevarnost, da se bo kriza nel-
ikvidnosti tako rekoč ustalila. To pa ne
sme biti. Interes kmetijskega ljudstva to
zahteva. Z likvidacijo kmetijskih dolgov je
bil rešen en del kmetijske krize, sedaj naj
sledi drugi del: vzpostavitev likvidnosti
kmetijskih denarnih zavodov. Imamo zaupa-
nje v sedanjo vlado, da bo rešila tudi dru-
gi del krize našega slovenskega kmeta.

V NAŠI DRŽAVI.

KNEZ PAVLE — ČASTNI DOKTOR
SLAVNEGA ANGLEŠKEGA
VSEUČILIŠČA

Kraljevino Jugoslavijo je zastopal pri
kraljevem kronanju angleškega kralja Ju-
rija VI. v Londonu knez namestnik Pavle
s svojo soprogo in s spremstvom. Kma-
lu po prihodu v London 11. maja je bil
knez namestnik proglašen za častnega
doktorja slavnega angleškega vseučilišča
v Oxfordu. Knez je prvi Jugoslovian, ki je
bil počaščen s tem naslovom oxfordске
visoke šole. Svečanosti, ki je dokazala pri-
jateljske stike med Anglijo in Jugoslavi-
jo, je prisostvoval ves oxfordski profesorski
zbor, gojenci 24 oxfordskih dijaških
društev ter številni angleški in inozemski
zastopniki znanosti, umetnosti in politike.
S podelitvijo odlikovanja častnega dokto-
rata je Anglija priznala knezu Pavlu dr-
žavniške sposobnosti in zasluge za ustvar-
janje prijateljstva med narodi.

Vsi angleški listi so pozdravili sklep ox-
fordskega vseučilišča in so naglasili de-
lo, ki ga je naš knez dovršil v času, od-
kar vodi jugoslovansko državo, za napre-
dek in dvig Jugoslavije ter njenih na-
rodov.

Zopet lep uspeh slovenskih ministrov.
Za javna dela je odobril ministrski svet
13. maja 75 milijonov Din. Od te vsote
dobi Slovenija na posredovanje obeh slo-
venskih ministrov sedem in pol milijona
dinarjev za javna dela.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

V DRUGIH DRŽAVAH.

SLOVESNO KRONANJE
ANGLEŠKEGA KRALJA 'N KRALJICE

Politično življenje in zanimanje vsega
sveta v minulem tednu je bilo osredoto-
čeno v slovesno kronanje angleškega kra-
lja Jurija VI. in kraljice Elizabete.

Da je bilo zanimanje za kronanje res
obče, nam dokazujejo naslednja dejstva:
slovesnega spreveda h kronanju v west-
minstrsko opatijsko cerkev v Londonu
12. maja po deseti uri predpoldne se je
udeležilo 8000 odličnikov iz vseh delov
sveta. Dalje je sledilo obredom šest mili-
jonov ljudi in 4000 domačih in tujih čas-
nikarjev je poročalo v svet vse podrob-
nosti kronanja.

Slovesen sprevod je pričel ob 10.13 pred-
poldne iz Buckinhamške palače. Kraljev
najožji sprevod je bil sestavljen iz 15 ko-
čij, katere je vlekel po šest parov belih,
sivih in črnih konj.

Splošni sprevod pa je tvorilo vojaštvo
vseh vrst iz vseh delov ogromnega angle-
škega imperija, zastopniki vseh držav v
univerzalnem in v civilu, angleška vlada itd.

Posebej moramo omeniti, da sta vzbujala
v sprevodu vladarjev občo pozornost
v avtomobilu se vozeča knez namestnik
Pavle in kneginja Olga.

Predno sta kralj in kraljica stopila v
westminstersko cerkev, sta se ustavila
pred grobom neznanega junaka. Sprevod
do cerkve je bil končan malo pred enaj-
sto uro. Začetek obredov je pričel s tem,
da se je na škof canterburyski pri vstopu
kralja v cerkev dvignil s svojega mesta in
je šel proti kralju z velikim številom ško-
fov in visokih državnih dostojanstvenikov.
Na to je predstavil nadškof osem
tisočim navoščim odličnikom kralja Ju-
rija VI. in jih je vprašal: »Ali mu boste
vdani in zvesti?« Odgovor se je glasil:
»Da!«